

УДК 346.52

Іваницький Антон Вячеславович –
старший лаборант Центру проблем імплементації
європейського соціального права
Юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Anton V. Ivanytskyi –
senior research assistant of
the Center for the Issues of Implementation of
European Social Law,
Law Faculty,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(60 Volodymyrska St., Kyiv, Ukraine)

Застосування заходів впливу Нацкомфінпослуг до порушників законодавства про фінансові послуги

Наукова робота присвячена правовому регулюванню застосування заходів впливу Нацкомфінпослуг до порушників законодавства про фінансові послуги. Автор досліджує окремі заходи впливу, вказуючи на положення відповідного законодавства та критично осмислюючи їх зміст. У статті розмежовано компетенцію Комісії з іншими регуляторами відносин у сфері ринків фінансових послуг.

Ключові слова: Нацкомфінпослуг, заходи впливу, учасники ринків фінансових послуг, фінансові послуги, відповідальність.

Научная работа посвящена правовому регулированию применения мер воздействия Нацкомфинуслуг к нарушителям законодательства о финансовых услугах. Автор исследует отдельные меры воздействия, указывая на положения соответствующего законодательства и критически осмысливая их содержание. В статье разграничены компетенции Комиссии с другими регуляторами отношений в сфере рынков финансовых услуг.

Ключевые слова: Нацкомфинуслуг, меры воздействия, участники рынков финансовых услуг, финансовые услуги, ответственность.

A.V. Ivanytskyi Application of Influential Measures by the National Financial Services Commission to Violators of Legislation on Financial Services

The financial services market is gaining momentum each year, both in Ukraine and globally. The context and prospects for the development of this institute are of great interest to a wide range of individuals, including the issue of state regulation of financial services markets. This paper is devoted to the subject of activity of one of the bodies of state power - regulators of financial services markets, namely - National Financial Services Commission, to apply measures of influence to violators of the legislation on financial services.

This scholarly work is devoted to the legal regulation of the application of measures of influence of the Commission to violators of the legislation on financial services. The article delineates the Commission's competence with other regulators of financial services market relations. The set of normative-legal and by-laws acts, which are guided by the Commission in its activity, is analyzed, including, when applying measures of influence to violators of the legislation on financial services, classification groups of such acts are proposed.

The author examines specific measures of influence, pointing to the provisions of the relevant legislation and critically considering their content. The work contains a considerable number of acts of individual action of the Commission, which determine the measures of influence applicable to the offender, as well as the reasons, prerequisites, legal instructions for such use. An analysis of the practice of applying such measures of influence

by the Commission to offenders makes it possible to identify the problematic aspects of the activities of participants in the financial services markets and to suggest ways of solving them.

Keywords: *National Financial Services Commission, measures of influence, participants of financial services markets, financial services, responsibility.*

Постановка проблеми. Ринок фінансових послуг набирає дедалі стрімкішого розвитку щороку як в Україні, так і у загальносвітовому масштабі. Кон'юнктура та перспективи розвитку даного інституту викликають значний інтерес у широкого кола осіб, у тому числі у розрізі питання державного регулювання ринків фінансових послуг. Дана робота присвячена тематиці діяльності одного з органів державної влади – регуляторів ринків фінансових послуг, а саме – Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг, Комісія), щодо застосування заходів впливу до порушників законодавства про фінансові послуги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правове регулювання діяльності Нацкомфінпослуг досліджували такі вчені, як Шовкопляс Г. М., Дмитренко Г. В., Полухович В. І., Клименко О. В., Внукова Н. М., Науменко С. В., Міщенко С. В., Славова Н. О., та інші. Але комплексного дослідження тематики заходів впливу Нацкомфінпослуг до порушників законодавства про фінансові послуги не здійснювалося.

Невирішені раніше проблеми. Застосування заходів впливу є мірою відповідальності за порушення законодавства про фінансові послуги, а тому аналіз практики застосування таких заходів з боку Нацкомфінпослуг до порушників дає змогу виокремити проблемні аспекти діяльності учасників ринків фінансових послуг та запропонувати шляхи їх вирішення.

Метою даного дослідження є проведення комплексного аналізу діяльності Нацкомфінпослуг у розрізі правового регулювання застосування заходів впливу до порушників законодавства про фінансові послуги.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що Нацкомфінпослуг виступає регулятором лише певного кола правовідносин, пов'язаних із наданням фінансових послуг. На ряду з вищевказаного Комісією, також до

органів, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг можемо віднести Національний банк України (далі – НБУ) та Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР). Компетенцію даних органів розмежовано у ст. 21 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [1] (далі – Закону), а саме: щодо ринку банківських послуг та діяльності з переказу коштів державне регулювання ринків фінансових послуг здійснюється Національним банком України; щодо ринків цінних паперів та похідних цінних паперів (деривативів) – НКЦПФР; щодо інших ринків фінансових послуг – Нацкомфінпослуг.

У своїй діяльності Нацкомфінпослуг керується, у першу чергу, Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 року та Положенням про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженим Указом Президента України від 23 листопада 2011 року 1070/2011 [2]. Цими нормативно-правовими актами закріплено повноваження, цілі, функції, завдання, права та обов'язки Комісії. Так, ч.3 Положення встановлює, що основними завданнями Нацкомфінпослуг є: формування та забезпечення реалізації політики державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг (крім ринку банківських послуг і ринків цінних паперів та похідних цінних паперів); розроблення і реалізація стратегії розвитку ринків фінансових послуг та вирішення системних питань їх функціонування; забезпечення розроблення та координації єдиної державної політики щодо функціонування накопичувальної системи пенсійного страхування; здійснення в межах своїх повноважень державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг і дотриманням законодавства у відповідній сфері; захист прав споживачів фінансових послуг шляхом застосування у межах своїх повноважень заходів впливу з метою

запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг; узагальнення практики застосування законодавства України з питань фінансових послуг і ринків та розроблення пропозицій щодо їх вдосконалення; розроблення і затвердження обов'язкових до виконання нормативно-правових актів з питань, що належать до її компетенції; координація діяльності з іншими державними органами; запровадження міжнародно визнаних правил розвитку ринків фінансових послуг.

Крім того, Нацкомфінпослуг керується при здійсненні своєї діяльності галузевим законодавством, адже ринок фінансових послуг являється багатогранною та складною системою, кожний елемент якої має свою специфіку правового регулювання. Так, до нормативно-правових актів галузевого характеру, якими керується Комісія можемо віднести Закон України «Про страхування» [3] від 07.03.1996 року, «Про кредитні спілки» [4] від 20.12.2001 року, «Про недержавне пенсійне забезпечення» [5] від 09.07.2003 року, «Про фінансовий лізинг» [6] від 16.12.1997 року, «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» [7] від 19.06.2003 року, «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» [8] від 19.06.2003 року; «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [9] від 16.07.1999 року, «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [10] від 21.12.2017 року та ін. Особливість застосування наведених актів полягає у тому, що норми та положення відповідного законодавства закріплюють правове становище, вимоги, права та обов'язки учасників ринків фінансових послуг (переважно фінансових установ) та, відповідно, дають підстави для застосування заходів впливу до порушників законодавства у сфері фінансових послуг.

Останній блок законодавчих актів, якими керується у своїй діяльності Нацкомфінпослуг, що має значення для досліджуваної теми, є Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, затверджене Розпорядженням Комісії

№2319 [11] від 20.11.2012 року (далі – Положення); Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та накладення адміністративних стягнень в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджена Розпорядженням Комісії №969 [12] від 16.12.2010 року та Положення про особливості застосування заходів впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів, затверджене Розпорядженням Комісії №416 [13] від 27.03.2008 року.

Окремо, у розрізі питання юридичної відповідальності за порушення приписів законодавства у сфері фінансових послуг та застосування заходів впливу, вважаємо за необхідне звернути увагу на положення Кодексу України про адміністративні правопорушення [14], а саме на ст. 166⁻¹³ та ст. 188⁻²⁹, які встановлюють відповідальність за порушення законодавства, що регулює фінансові механізми здійснення інвестицій у будівництво житла, та невиконання законних вимог посадових осіб національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно. Разом із вищезазначеними актами, вони становлять систему законодавства про відповідальність учасників ринків фінансових послуг за порушення умов діяльності на ринках фінансових послуг.

Стаття 40 Закону визначає види заходів впливу, що застосовуються у разі порушення законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з надання фінансових послуг. Варто зазначити, що даний перелік заходів впливу аналогічно закріплено у п.2.1 Положення. Це, зокрема: 1) зобов'язати порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення; 2) вимагати скликання позачергових зборів учасників фінансової установи; 3) накладати штрафи в розмірах, передбачених Законом; 4) тимчасово зупиняти або анулювати ліцензію на право здійснення діяльності з надання фінансових послуг; 5) відсторонювати керівництво від управління фінансовою установою та призначати тимчасову

адміністрацію; 6) затверджувати план відновлення фінансової стабільності фінансової установи; 7) виключати відповідно до законодавства учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) з Державного реєстру фінансових установ або реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (разі якщо порушення та його наслідки усунені порушником самостійно до застосування заходів впливу, Комісія не застосовує заходи впливу за таке порушення); 8) установлювати для небанківських фінансових груп підвищені економічні нормативи, ліміти та обмеження щодо здійснення окремих видів операцій. 9) виносити рішення про заборону недержавним пенсійним фондам - суб'єктам другого рівня системи пенсійного забезпечення укладати нові пенсійні контракти з учасниками накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування у разі порушення вимог, установлених для таких недержавних пенсійних фондів законом та ліцензійними умовами.

Розглянемо особливості та практику застосування окремих видів заходів впливу на порушника. Такий захід впливу, як зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, не несе негативних наслідків для порушника, на відміну від інших заходів впливу. Вжиття заходів для усунення порушення/причин, що сприяли вчиненню порушення є вимогою регулятора до фінансової установи, що порушила положення законодавства про фінансові послуги, як правило, не грубим чином та з малозначними наслідками. Являється достатньо популярним заходом впливу з огляду на кількість застосувань з боку Нацкомфінпослуг. Рішення про зобов'язання порушника вжити заходів для усунення порушення оформляється письмовим розпорядженням (приписом) Нацкомфінпослуг. Метою застосування даного заходу впливу є усунення особою у визначений у розпорядженні (приписі) строк виявлених порушень законодавства про фінансові послуги. Невиконання вимог письмового розпорядження (припису) є підставою для застосування інших заходів впливу у визначених законом випадках. У разі якщо особою подано до Нацкомфінпослуг

аргументоване клопотання про продовження строку виконання письмового розпорядження (припису) Нацкомфінпослуг, його може бути продовжено Нацкомфінпослуг.

Так, Розпорядженням Нацкомфінпослуг №1688 від 25.09.2018 року [15] було зобов'язано ПрАТ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УКРГАЗПРОМПОЛІС-ЖИТТЯ" усунути порушення законодавства про фінансові послуги та повідомити Нацкомфінпослуг про усунення порушення з наданням підтверджуючих документів у термін включно до 17.10.2018 року. За результатами аналізу звітності Товариства за I півріччя 2018 року (вх. № 1407/ск від 19.07.2018), що надійшли до Нацкомфінпослуг у паперовій формі, було встановлено, що згідно Балансу (Звіту про фінансовий стан) Додатку 1 звітних даних Товариства за I півріччя 2018 року станом на 30.06.2018 вартість чистих активів (нетто-активів) Товариства становить 14 788,0 тис. грн, статутний капітал – 15 000,0 тис. грн. Таким чином, вартість чистих активів (нетто-активів) є меншою за розмір зареєстрованого статутного капіталу Товариства.

Вищезазначена інформація свідчить про порушення Товариством вимог законодавства про фінансові послуги, а саме: пункту 56 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 913, відповідно до яких, вартість чистих активів страховика, утвореного у формі акціонерного товариства або товариства з додатковою відповідальністю, після закінчення другого та кожного наступного фінансового року з дати внесення інформації про страховика до Державного реєстру фінансових установ має бути не меншою зареєстрованого розміру статутного капіталу страховика.

Слід акцентувати увагу, що рішення про накладення штрафної санкції (штрафу) на особу за правопорушення, вчинені на ринку фінансових послуг, приймається у вигляді постанови уповноваженої особи Нацкомфінпослуг. Штрафні санкції (штрафи) накладаються Головою Нацкомфінпослуг та керівниками самостійних структурних підрозділів або особами, які їх заміщують, за напрямами здійснення нагляду за окремими ринками фінансових послуг. Це є особливістю

даного заходу впливу, оскільки всі інші заходи застосовуються Нацкомфінпослуг як колегіальним органом.

У разі несплати штрафу особою в добровільному порядку у строк, передбачений постановою, він стягується Нацкомфінпослуг у судовому порядку. Особи сплачують штрафи шляхом перерахування коштів до Державного бюджету України відповідно до законодавства. Якщо до особи застосований захід впливу у вигляді штрафної санкції (штрафу) за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг, і цією особою сплачено штраф, але правопорушення, за яке застосовано штрафну санкцію (штраф), не усунуто, то до такої особи може бути застосований такий захід впливу, як зобов'язати порушника вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення.

Так, Постановою про застосування штрафної санкції за провпорушення, вчинені на ринках фінансових послуг від 17.08.2017 року №949/1404/15-2/9-П було застосовано штрафні санкції до КС «Київське міське кредитне товариство» у розмірі 17000 грн., що підлягали перерахуванню до Державного бюджету України у термін до 08.09.2017 року.

Підстави та розмір штрафних санкцій визначені у ст. 41 Закону. Відповідно, ч. 1 зазначеної статті встановлює, що Комісія застосовує до учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) штрафні санкції за: 1) провадження діяльності на ринках фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації - у розмірі від 1000 до 10000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; 2) неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірної інформації - у розмірі від 100 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; 3) ухилення від виконання або несвоєчасне виконання розпорядження, рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, про усунення порушення щодо надання фінансових послуг - у розмірі від 100 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

У свою чергу, ст. 42 Закону визначає порядок застосування штрафних санкцій за

порушення учасниками ринків фінансових послуг правил діяльності. Головною особливістю у контексті застосування даного заходу впливу є необхідність складання акту про вчинення правопорушення уповноваженою особою Комісії, на основі якого приймається рішення про застосування штрафної санкції.

Рішення про тимчасове зупинення (обмеження) дії ліцензії на право здійснення діяльності з надання фінансових послуг оформляється у вигляді письмового розпорядження Нацкомфінпослуг, яким особі забороняється укладати договори зі споживачами фінансових послуг щодо зазначеного в рішенні виду (видів) фінансових послуг із можливістю подальшого поновлення дії ліцензії.

Нацкомфінпослуг приймає рішення про поновлення дії ліцензії, якщо особою були усунені порушення, які стали підставою для тимчасового зупинення (обмеження) дії ліцензії на право здійснення діяльності з надання фінансових послуг. Рішення про анулювання (відкликання) ліцензії на право здійснення діяльності з надання фінансових послуг оформляється у вигляді письмового розпорядження Нацкомфінпослуг, яким особі забороняється укладати договори зі споживачами фінансових послуг щодо зазначеного в рішенні виду (видів) фінансових послуг без права подальшого поновлення дії такої ліцензії. У разі тимчасового зупинення (обмеження) або анулювання (відкликання) ліцензії особа повинна виконувати свої зобов'язання за укладеними договорами зі споживачами фінансових послуг щодо зазначеного в рішенні виду (видів) фінансових послуг.

Так, наприклад, Розпорядженням Комісії №1793 від 09.10.2018 року [16] було анульовано ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг, а саме на надання послуг з факторингу, видану відповідно до Розпорядження Нацкомфінпослуг від 04.09.2018 року №1529 ТОВ «ФАКТОРИНГОВА КОМПАНІЯ «УКРКОЛ», у зв'язку із несплатою за видачу ліцензії.

Чіткий перелік підстав для застосування такого заходу впливу, як відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначати тимчасову

адміністрацію, визначено у ч. 1 ст.46 Закону, а саме: 1) систематичних порушень фінансовою установою законних вимог національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг; 2) якщо фінансова установа протягом 30 робочих днів не виконує 10 і більше відсотків своїх прострочених зобов'язань; 3) арешту або набрання законної сили обвинувальним вироком щодо злочинних діянь керівників фінансової установи; 4) вчинення фінансовою установою дій щодо приховування рахунків, будь-яких активів, реєстрів, звітів, документів; 5) необґрунтованої відмови фінансової установи у наданні документів чи інформації, передбачених цим Законом, уповноваженим особам; 6) наявності публічного конфлікту у керівництві фінансової установи; 7) наявності клопотання фінансової установи про призначення тимчасової адміністрації.

Також, висувається цілий ряд вимог до тимчасового адміністратора та умов його призначення (ст. 46 Закону а також Положення про особливості застосування заходів впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів, затверджене Розпорядженням Комісії №416 від 27.03.2008 року). Рішення про відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації приймається Нацкомфінпослуг як колегіальним органом за поданням директора департаменту за напрямом здійснення нагляду за окремими ринками фінансових послуг.

Цікавим фактом є те, що рішення Нацкомфінпослуг щодо застосування заходів впливу у вигляді тимчасової адміністрації є виконавчим документом. Так, Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 26.04.2016 № 973 «Про відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації ПАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕККО» [17] було відсторонено від управління ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕККО» Голову правління ОСОБА_1 та призначено тимчасовим адміністратором ОСОБА_2 (далі – тимчасовий адміністратор). Останній захід впливу Нацкомфінпослуг до

порушників законодавства про фінансові послуги це виключення відповідно до законодавства учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) з Державного реєстру фінансових установ або реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги.

Відповідне рішення про застосування такого заходу впливу оформляється письмовим розпорядженням Нацкомфінпослуг. Цим розпорядженням Нацкомфінпослуг до Державного реєстру фінансових установ або реєстру (переліку) осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, вноситься інформація про виключення особи з реєстру (переліку) та анулювання свідоцтва про реєстрацію фінансової установи або довідки про взяття на облік юридичної особи - суб'єкта господарювання, яка за своїм правовим статусом не є фінансовою установою, але має визначене законами та нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг право надавати фінансові послуги.

Так, Розпорядження Комісії №1697 від 25.09.2018 року [18] було виключено ТОВ "АВТОТЕХЛІЗИНГ" з Реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги та анульовано довідку про взяття на облік юридичної особи ТОВ "АВТОТЕХЛІЗИНГ" серія ФЛ № 396 від 04.09.2008 року, оскільки товариством не надано звітні дані за 2 квартал 2018 року, що свідчить про порушення Товариством вимог чинного законодавства у сфері надання фінансових послуг, а саме: пунктів 3, 5 розділу II, пункту 1 розділу IV Порядку надання звітності фінансовими компаніями, фінансовими установами - юридичними особами публічного права, довірчими товариствами, а також юридичними особами - суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначену законами та нормативно-правовими актами Держфінпослуг або Нацкомфінпослуг можливість надавати послуги з фінансового лізингу, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 26.09.2017 № 3840, зареєстрованим в

Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2017 р. за № 1294/31162, в частині неподання звітних даних до Нацкомфінпослуг.

Висновки. Таким чином, різноманітність засобів впливу та їх сутнісного характеру надає широке коло дискреційних повноважень Нацкомфінпослуг у розрізі їх застосування, оскільки пояснюється тим, що ринок фінансових послуг являється багатогранною та складною системою, кожний елемент якої має свою специфіку та, відповідно, вимагає спеціальних засобів впливу у разі порушення положень законодавства про фінансові послуги. Автор досліджує окремі заходи впливу, вказуючи на положення відповідного законодавства та критично осмислюючи їх зміст. У роботі

наведена значна кількість актів індивідуальної дії Нацкомфінпослуг, якими визначаються заходи впливу, що застосовуються до порушника, а також причини, передумови, правові вказівки такого застосування. Аналіз практики застосування таких заходів впливу з боку Нацкомфінпослуг до порушників дає змогу виокремити проблемні аспекти діяльності учасників ринків фінансових послуг та запропонувати шляхи їх вирішення.

Список використаних джерел:

1. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 1. Ст. 1.
2. Указ Президента України Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1070/2011. *Урядовий кур'єр*. 2011. № 230
3. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст. 78.
4. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 р. № 2908-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002 р. № 15. Ст. 101.
5. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003р. № 1057-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003р. № 47.Ст. 372.
6. Про фінансовий лізинг. Закон України: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998 р. № 16 Ст. 68.
7. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19.06.2003 р. № 978-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003 р. № 52. Ст. 377.
8. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19.06.2003 р. № 979-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004 р. № 1. Ст. 1.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999р. № 40. Ст. 365.
10. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017р. № 2258-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018р. № 9. Ст. 50.
11. Про затвердження Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України: Розпорядження Нацкомфінпослуг від 20.11.2012 р. № 2319. *Офіційний вісник України*. 2012 р. № 99. Ст. 4040.
12. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та накладення адміністративних стягнень в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Розпорядження Держфінпослуг від 16.12.2010 р. № 969. *Офіційний вісник України*. 2011 р. № 23. Ст. 966.

13. Положення про особливості застосування заходів впливу у вигляді відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів: Розпорядження Держфінпослуг від 27.03.2008 р. № 416. *Офіційний вісник України*. 2008 р. № 41. Ст. 1374.

14. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984 р. № 51. Ст. 1122.

15. Розпорядження Нацкомфінпослуг від 25.09.2018 р. №1688. URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ZAKHODY/Rozpor/strahov/1688.pdf>

16. Розпорядження Нацкомфінпослуг від 09.10.2018 р. № 1793. URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ROZPORYADGHRNYA/2018/09-10/R-1793.pdf>.

17. Розпорядження Нацкомфінпослуг від 26.04.2016 р. № 973. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Rishennia-Natskomfinposlugh-pro-vidstoronennia-kerivnytstva-vid-upravlinnia-finansovumu-ustanovamy-ta-pryznachennia-tymchasovykh-administratsii.html>.

18. Розпорядження Нацкомфінпослуг від 25.09.2018 р. № 1697. URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ZAKHODY/Rozpor/fk/2018/R%201697.pdf>.

References:

1. Law of Ukraine on Financial Services and State Regulation of Financial Service Markets № 2664-III (2001, July 12). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1, 1

2. Decree of the President of Ukraine on National Financial Services Commission № 1070/2011 (2011, November 23). *Uriadovyi kurier*, 230

3. Law of Ukraine on Insurance № 85/96-BP (1996, March 7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 18, 78

4. Law of Ukraine on Credit Unions № 2908-III (2001, December 20). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 15, 101

5. Law of Ukraine on Non-State Pension Provision № 1057-IV (2003, July 9). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 47, 372

6. Law of Ukraine on Financial Leasing № 723/97-BP (1997, December 16). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 16, 68

7. Law of Ukraine on Financial and Credit Mechanisms and Property Management during House Building and Real Estate Operations № 978-IV (2003, June 19). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 52, 377

8. Law of Ukraine on Mortgage Lending, Operations with Consolidated Mortgage Debt and Mortgage Certificates № 979-IV (2003, June 19). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1, 1p.

9. Law of Ukraine on Accounting and Financial Reporting in Ukraine № 996-XIV (1999, July 16). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 40, 365p.

10. Law of Ukraine on financial statements audit and auditing № 2258-VIII (2017, December 21). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 9, 50p.

11. Act of the National Financial Services Commission on the application of the National Financial Services Commission measures of influence for violation of the legislation on financial services № 2319 (2012, November 20), *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*, 99, 4040

12. Act of the National Financial Services Commission on the application of the Instruction on registration of materials on administrative offenses and imposition of administrative penalties in the National Financial Services Commission № 969 (2010, December 16). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*, 23, 966.

13. Act of the National Financial Services Commission on approval of the Regulation on the peculiarities of the application of measures of influence in the form of removal of management from the management of a financial institution and appointment of a temporary administration № 416 (2008, March 27). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*, 41, 1374.

14. The Code of Ukraine on Administrative Offenses № 8073-X (1984, December 7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 51, 1122.

15. Order of the National Financial Services Commission №1688 (2018, September 25). URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ZAKHODY/Rozpor/strahov/1688.pdf>.

16. Order of the National Financial Services Commission №1793 (2018, October 9). URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ROZPORYADGHRNYA/2018/09-10/R-1793.pdf>.

17. Order of the National Financial Services Commission № 973 (2016, April 26). URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Rishennia-Natskomfinposluh-pro-vidstoronennia-kerivnytstva-vid-upravlinnia-finansovymy-ustanovamy-ta-pryznachennia-tymchasovykh-administratsii.html>.

18. Order of the National Financial Services Commission №1697 (2018, September 25). URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/ZAKHODY/Rozpor/fk/2018/R%201697.pdf>.